srijeda, 7. srpnja 2021.

P9_TA(2021)0333

Genetski modificirana soja DAS-81419-2

Rezolucija Europskog parlamenta od 7. srpnja 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2, sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D073421/01 – 2021/2759(RSP))

(2022/C 99/05)

Europski parlament,

— uzimajući u obzir Nacrt provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2, sastoje se ili su proizvedeni od nje u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (D073421/01,

— uzimajući u obzir Uredbu (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća od 22. rujna 2003. o genetski modificiranoj hrani i hrani za životinje ([1]), a posebno njezin članak 7. stavak 3. i članak 19. stavak 3.,

— uzimajući u obzir glasovanje Stalnog odbora za prehrambeni lanac i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 od 17. svibnja 2021. na kojem nije usvojeno nikakvo mišljenje,

— uzimajući u obzir članke 11. i 13. Uredbe (EU) br. 182/2011 Europskog parlamenta i Vijeća od 16. veljače 2011. o utvrđivanju pravila i općih načela u vezi s mehanizmima nadzora država članica nad izvršavanjem provedbenih ovlasti Komisije ([2]),

— uzimajući u obzir mišljenje Europske agencije za sigurnost hrane (EFSA) usvojeno 26. listopada 2016. i objavljeno 5. prosinca 2016. ([3]),

— uzimajući u obzir svoje prethodne rezolucije u kojima se protivi odobravanju genetski modificiranih organizama ([4]),

---

([1]) SL L 268, 18.10.2003., str. 1.

([2]) SL L 55, 28.2.2011., str. 13.

([3]) Znanstveno mišljenje Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme za stavljanje na tržište. genetski modificirane soje DAS-81419 otporne na insekte za uporabu u hrani i hrani za životinje, uvoz i preradu u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 (zahtjev EFSA-GMO-NL-2013 – 116), Časopis EFSA-e 2016.; 14(12): 4642, https://www.efsa.europa.eu/en/efsajournal/pub/4642

([4]) Parlament je u osmom sazivu donio 36 rezolucija u kojima se protivi davanju odobrenja za genetski modificirane organizme. Nadalje, u devetom sazivu Parlament je usvojio sljedeće rezolucije:

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZHG0JG (SYN-ØØØJG-2), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0028)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju A2704-12 (ACS-GMØØ5-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0029)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 10. listopada 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × MON 88017 × 59122 × DAS-40278-9 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 89034, 1507, MON 88017, 59122 i DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0030)

srijeda, 7. srpnja 2021.

— uzimajući u obzir članak 112. stavke 2. i 3. Poslovnika,

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije kojom se produljuje odobrenje za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk LLCotton25 (ACS-GHØØ1-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA (2019)0054)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89788 (MON-89788-1), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019) 0055)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 89034 × 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i potkombinacije MON 89034 × NK603 × DAS-40278-9, 1507 × NK603 × DAS-40278-9 i NK603 × DAS-40278-9, sastoje se ili su proizvedeni od njih na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0056)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. studenoga 2019. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz Bt11 × MIR162 × MIR604 × 1507 × 5307 × GA21 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju, četiriju ili pet pojedinačnih promjena Bt11, MIR162, MIR604, 1507, 5307 i GA21, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2019)0057)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 14. svibnja 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87708 × MON 89788 × A5547-127, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020) 0069)

— Rezolucija Europskog parlamenta od 11. studenog 2020. o nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × NK603, sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni i genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i NK603 i o stavljanju izvan snage Provedbene odluke Komisije (EU) 2018/1111 na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0291)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenog 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju SYHT0H2 (SYN-ØØØH2-5), sastoje se od nje ili su od nje proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0292)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. studenog 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobrenju za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 87460 × MON 89034 × MIR162 × NK603 te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju, triju ili četiriju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 87460, MON 89034, MIR162 i NK603, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0293)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 87751 × MON 87701 × MON 87708 × MON 89788, sastoje se od nje ili su proizvedeni od nje, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0365)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MON 87427 × MON 89034 × MIR162 × MON 87411, te genetski modificirani kukuruz koji je kombinacija dviju ili triju pojedinačnih promjena MON 87427, MON 89034, MIR162 i MON 87411, sastoje se ili su proizvedeni od njih, u skladu s Uredbom (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0366)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o nacrtu Provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MIR604 (SYN-IR6Ø4-5), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0367)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranog kukuruza MON 88017 (MON-88Ø17-3), sastoje se ili su proizvedeni od njega na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020) 0368)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 17. prosinca 2020. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o produljenju odobrenja za stavljanje na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificiranu soju MON 89034 (MON-89Ø34-3), sastoje se ili su proizvedeni od nje na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020) 0369)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani pamuk GHB614 × T304-40 × GHB119, sastoje se ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0080)

— Rezoluciju Europskog parlamenta od 11. ožujka 2021. o Nacrtu provedbene odluke Komisije o odobravanju stavljanja na tržište proizvoda koji sadržavaju genetski modificirani kukuruz MZIR098 (SYN-ØØØ98-3), sastoje se od njega ili su od njega proizvedeni, na temelju Uredbe (EZ) br. 1829/2003 Europskog parlamenta i Vijeća (Usvojeni tekstovi, P9_TA(2021)0081).

— uzimajući u obzir prijedlog rezolucije Odbora za okoliš, javno zdravlje i sigurnost hrane,

A. budući da je 9. veljače 2012. društvo Dow Agro Sciences Ltd podnijelo zahtjev nacionalnom nadležnom tijelu Nizozemske za stavljanje na tržište hrane, sastojaka hrane i hrane za životinje koji sadržavaju genetski modificiranu soju DAS-81419-2 („genetski modificirana soja”), sastoje se ili su proizvedeni od nje, u skladu s člancima 5. i 17. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 („zahtjev”); budući da je taj zahtjev također obuhvaćao stavljanje na tržište proizvoda koji sadrže genetski modificiranu soju ili se sastoje od nje za druge namjene osim uporabe u hrani i hrani za životinje, no ne i za uzgoj;

B. budući da je 26. listopada 2016. EFSA usvojila pozitivno mišljenje o tom zahtjevu, koje je objavljeno 5. prosinca 2016.;

C. budući da je genetski modificirana soja razvijena za proizvodnju dvaju sintetički dobivenih Bt toksina, Cry1F i Cry1Ac, koji pružaju otpornost na određene vrste leptira (Lepidoptera), te da bude otporna na herbicid glufosinat ([6]);

Nepostojanje ocjene za ostatke herbicida, metabolite i tzv. učinke koktela

D. budući da se u brojnim studijama iznosi da je za genetski modificirane usjeve otporne na herbicide potrebno koristiti više komplementarnih herbicida, velikim dijelom zbog pojave korova otpornih na herbicide ([7]); budući da se zbog toga mora očekivati da će genetski modificirana soja biti izložena i višim i ponovljenim dozama glufosinata te da bi, stoga, količina njihovih ostataka tijekom žetve mogla biti veća;

E. budući da se glufosinat klasificira kao tvar koja je toksična za reproduktivno zdravlje (kategorija 1B) i stoga ispunjava kriterije za isključivanje iz Uredbe (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća ([8]); budući da je odobrenje za uporabu glufosinata u Uniji isteklo 31. srpnja 2018. ([9]);

F. budući da se smatra da ocjena za ostatke herbicida i produkte njihove razgradnje pronađene na genetski modificiranim biljkama nije u nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za genetski modificirane organizme (Povjerenstvo EFSA-e za genetski modificirane organizme) te se stoga ne provodi u okviru postupka davanja odobrenja za genetski modificirane organizme;

G. budući da zbog posebnih poljoprivrednih praksi u uzgoju genetski modificiranih biljaka otpornih na herbicide postoje posebni obrasci primjene, izlaganja i pojave specifičnih metabolita te pojave kombiniranih učinaka koji zahtijevaju posebnu pozornost; budući da EFSA to nije uzimala u obzir;

Neriješena pitanja koja se odnose na Bt-toksine

H. budući da se toksikološka ispitivanja za odobrenja genetski modificiranih organizama provode s izoliranim Bt-toksinima; budući da toksikološka ispitivanja koja se provode s izoliranim bjelančevinama imaju malu važnost zbog činjenice da su Bt-toksini u genetski modificiranim usjevima, primjerice kukuruzu, pamuku i soji, sami po sebi toksičniji od izoliranih Bt-toksina; budući da je to posljedica prisutnosti inhibitorâ proteaze (PI) u biljnom tkivu, zbog

([6]) Mišljenje EFSA-e, str. 1.

([7]) Vidi, na primjer, Bonny S., „Genetically Modified Herbicide-Tolerant Crops, Weeds, and Herbicides: Overview and Impact” („Genetski modificirani usjevi i korovi otporni na herbicide i herbicidi: pregled i učinak”, Environmental Management, siječanj 2016., 57(1): str. 31-48. https://www.ncbi.nlm.nih.gov/pubmed/26296738 i Benbrook, C.M., „Impacts of genetically engineered crops on pesticide use in the U.S. – the first sixteen years” („Utjecaj genetski modificiranih usjeva na uporabu pesticida u SAD-u: prvih šesnaest godina”), Environmental Sciences Europe; 28. rujna 2012., sv.24(1), https://enveurope.springeropen.com/articles/10.1186/2190-4715-24-24

([8]) Uredba (EZ) br. 1107/2009 Europskog parlamenta i Vijeća od 21. listopada 2009. o stavljanju na tržište sredstava za zaštitu bilja i stavljanju izvan snage direktiva Vijeća 79/117/EEZ i 91/414/EEZ (SL L 309, 24.11.2009., str. 1.).

([9]) https://ec.europa.eu/food/plant/pesticides/eu-pesticides-database/active-substances/index.cfm?event=as.details&langFromHeader=HR&token=03EC744329AD1A28E9BF4FD99C4709FFFEBAF8E5

koje se može povećati toksičnost Bt-toksina odgađanjem njihove razgradnje; budući da je ta pojava dokazana u nizu znanstvenih studija, uključujući one provedene za Monsanto prije 30 godina koje su pokazale da je čak i prisutnost iznimno niskih razina PI-ja povećala toksičnost Bt-toksina do 20 puta ([10]);

I. budući da ti učinci nikad nisu uzeti u obzir u procjenama rizika EFSA-e iako su relevantni za sve Bt-biljke odobrene za uvoz ili uzgoj u Uniji; budući da se ne može tvrditi da povećana toksičnost zbog interakcije inhibitora proteinaze i Bt toksina ne predstavlja rizik za ljude i životinje koji konzumiraju hranu i hranu za životinje koja sadržava Bt toksine;

J. budući da se u brojnim studijama navodi da su nakon izloženosti Bt-proteinima zabilježeni popratni učinci koji mogu utjecati na imunosni sustav i da neki Bt-toksini mogu djelovati kao adjuvanti ([11]), što znači da mogu povećati alergena svojstva drugih proteina s kojima dolaze u kontakt;

K. budući da se smatra da je ocjena mogućeg međudjelovanja ostataka herbicida i njihovih metabolita s Bt-toksinima izvan nadležnosti Povjerenstva EFSA-e za GMO i stoga se ne provodi u okviru procjene rizika; budući da je to sporno jer je poznato da ostaci prskanja glufosinatom remete mikrobiom koji, na primjer, može povećati imunološke reakcije u kombinaciji s Bt-toksinima ([12]);

Primjedbe nadležnih tijela država članica

L. budući da su nadležna tijela država članica tijekom tromjesečnog razdoblja savjetovanja EFSA-i uputile brojne primjedbe ([13]); budući da kritične primjedbe uključuju povratne informacije da su dostavljeni podaci o izloženosti štetočinama i bolestima nedovoljni za detaljnu analizu ekološke interakcije genetski modificirane soje s okolišem, da podnositelj zahtjeva upućuje samo na znatne nenamjerne gubitke genetski modificirane soje tijekom utovara i istovara u pogledu izloženosti okoliša te da drugi načini izlaganja okoliša otpadnim materijalima nastalima preradom ili uporabom soje (npr. gnojivo, izmet životinja koje su hranjene genetski modificiranom sojom) nisu posebno procijenjeni te da se predloženi plan praćenja ne bavi relevantnim pitanjima u pogledu općeg nadzora zdravlja ljudi i životinja i ne može smatrati dovoljno razrađenim;

Nedemokratsko donošenje odluka

M. budući da na glasovanju Stalnog odbora za lanac prehrane i zdravlje životinja iz članka 35. Uredbe (EZ) br. 1829/2003 koje je održano 17. svibnja 2021. nije izneseno nikakvo mišljenje, što znači da kvalificirana većina država članica nije podržala odobrenje;

N. budući da Komisija uviđa problematičnost činjenice da i dalje donosi odluke o davanju odobrenja za genetski modificirane organizme bez kvalificirane većine država članica, što predstavlja iznimku za odobrenja proizvoda općenito, ali je postala pravilo pri donošenju odluka o odobrenjima za genetski modificiranu hranu i hranu za životinje;

O. budući da je Europski parlament u osmom sazivu usvojio ukupno 36 rezolucija u kojima se protivi stavljanju na tržište genetski modificiranih organizama za hranu i hranu za životinje (33 rezolucije) i uzgoju genetski modificiranih organizama u Uniji (tri rezolucije); budući da je u devetom sazivu Europski parlament već usvojio 18 prigovora na stavljanje genetski modificiranih organizama na tržište; budući da nije bilo kvalificirane većine država članica za

([10]) MacIntosh, S.C., Kishore, G.M., Perlak, F.J., Marrone, P.G., Stone, T.B., Sims, S.R., Fuchs, R.L., „Potentiation of *Bacillus thuringiensis* insecticidal activity by serine protease inhibitors" („Potencijacija insekticidnog djelovanja bakterije Bacillus thuringiensis korištenjem inhibitora serinske proteaze"), Journal of Agricultural and Food Chemistry, 38, str. 1145-1152, https://pubs.acs.org/doi/abs/10.1021/jf00094a051

([11]) Za pregled vidjeti Rubio-Infante, N., Moreno-Fierros, L., „An overview of the safety and biological effects of *Bacillus thuringiensis* Cry toxins in mammals" („Pregled sigurnosti i bioloških učinaka Cry-toksina u bakteriji Bacillus thuringiensis kod sisavaca"), Journal of Applied Toxicology, svibanj 2016., 36(5), str. 630-648, https://onlinelibrary.wiley.com/doi/full/10.1002/jat.3252

([12]) Parenti, M.D., Santoro, A., Del Rio, A., Franceschi, C., „Literature review in support of adjuvanticity/immunogenicity assessment of proteins" („Pregled literature o procjeni adjuvantnosti/imunogeničnosti proteina"), EFSA Supporting Publications, siječanj 2019., 16(1): 1551, https://efsa.onlinelibrary.wiley.com/doi/abs/10.2903/sp.efsa.2019.EN-1551

([13]) Primjedbe država članica o genetski modificiranom kukuruzu dostupne su u bazi pitanja EFSA-e, https://open.efsa.europa.eu/

odobravanje bilo kojeg od tih genetski modificiranih organizama; budući da razlozi zbog kojih države članice ne podržavaju odobrenja uključuju nepoštovanje načela predostrožnosti u postupku odobravanja i znanstvena pitanja povezana s procjenom rizika;

P. budući da Komisija i dalje daje odobrenja za genetski modificirane organizme unatoč tome što je i sama priznala postojanje demokratskih nedostataka te usprkos izostanku potpore država članica i prigovorima Parlamenta;

Q. budući da u slučajevima kada u Žalbenom odboru ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje nije potrebno mijenjati zakonodavstvo kako bi se Komisiji omogućilo da uskrati odobrenje za genetski modificirane organizme ([14]);

Ispunjavanje međunarodnih obveza Unije

R. budući da se u Uredbi (EZ) br. 1829/2003 navodi da genetski modificirana hrana ili hrana za životinje ne smije imati nepovoljne učinke na zdravlje ljudi, zdravlje životinja ili okoliš te da Komisija pri sastavljanju svojih odluka mora uzeti u obzir sve relevantne odredbe prava Unije i druge legitimne faktore važne za predmet koji se razmatra; budući da bi takvi legitimni faktori trebali obuhvaćati obveze Unije u okviru ciljeva održivog razvoja Ujedinjenih naroda, Pariškog sporazuma o klimi i Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti;

S. budući da se u izvješću posebnog izvjestitelja UN-a za pravo na hranu iz 2017. godine zaključuje da opasni pesticidi, posebno u zemljama u razvoju, imaju katastrofalne učinke po zdravlje ([15]); budući da se u okviru cilja održivog razvoja br. 3.9 do 2030. želi znatno smanjiti broj smrtnih slučajeva i bolesti prouzročenih opasnim kemikalijama i onečišćenjem zraka, vode i tla te kontaminacijom ([16]); budući da bi se odobrenjem uvoza genetski modificirane soje povećala potražnja za tim usjevom koji se tretira herbicidom toksičnim za reproduktivno zdravlje i koji više nije odobren za uporabu u Uniji, čime bi se povećala izloženost radnika u trećim zemljama; budući da je rizik od povećane izloženosti radnika osobito zabrinjavajuć u pogledu genetski modificiranih usjevima otpornih na herbicide, s obzirom na veće količine herbicida koje se pritom koriste;

T. budući da je krčenje šuma jedan od glavnih uzroka smanjenja biološke raznolikosti; budući da su emisije koje nastaju zbog uporabe i prenamjene zemljišta, uglavnom zbog krčenja šuma, drugi najveći uzrok klimatskih promjena, nakon spaljivanja fosilnih goriva ([17]); budući da se Pariškim sporazumom o klimi i Strateškim planom za biološku raznolikost za razdoblje 2011. – 2020. usvojenim u okviru Konvencije UN-a o biološkoj raznolikosti te ciljevima za biološku raznolikost iz Aichija promiče održivo upravljanje šumama, njihova zaštita i obnavljanje ([18]); budući da cilj održivog razvoja br. 15 obuhvaća zaustavljanje krčenja šuma do 2020. ([19]); budući da šume imaju višestruku ulogu kojom se podupire ostvarivanje većine ciljeva održivog razvoja UN-a ([20]);

([14]) U skladu s Uredbom (EU) br. 182/2011 (članak 6. stavak 3.), ako ne postoji kvalificirana većina država članica za odobrenje, Komisija „može” ali „ne mora” dati odobrenje.
([15]) https://www.ohchr.org/EN/Issues/Food/Pages/Pesticides.aspx
([16]) https://sdgs.un.org/2030agenda
([17]) Komunikacija Komisije od 23. srpnja 2019. „Pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma”, COM(2019)0352, str. 1.
([18]) Ibid., str. 2.
([19]) Vidi cilj br. 15.2: https://sdgs.un.org/2030agenda
([20]) Komunikacija Komisije od 23. srpnja 2019. „Pojačanje djelovanja EU-a za zaštitu i obnovu svjetskih šuma”, COM(2019)0352, str. 2.

srijeda, 7. srpnja 2021.

U. budući da je proizvodnja soje jedan od glavnih razloga krčenja šuma u području Amazonije, Cerrada i Gran Chaca u Južnoj Americi; budući da je 97 % soje koja se uzgaja u Brazilu i 100 % soje koja se uzgaja u Argentini genetski modificirana soja ([21]); budući da je za veliku većinu genetski modificirane soje odobrene za uzgoj u Brazilu i Argentini odobren i uvoz u Uniju; budući da je genetski modificirana soja već odobrena za uzgoj u Argentini i Brazilu ([22]);

V. budući da je u nedavnoj stručno recenziranoj znanstvenoj studiji utvrđeno da je EU regija s najvećim ugljičnim otiskom na svijetu u pogledu uvoza soje iz Brazila, koji je 13,8 % veći od otiska Kine, najveće uvoznice soje, i to zbog većeg udjela u emisijama prouzročenima krčenjem šuma ([23]); budući da je u drugoj nedavnoj studiji utvrđeno da bi oko petine soje koja se iz brazilskih regija Amazonije i Cerrada izvozi u Uniju, uglavnom za hranu za životinje, mogla biti „kontaminirana nezakonitim krčenjem šuma" ([24]);

1. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije prekoračuje provedbene ovlasti predviđene Uredbom (EZ) br. 1829/2003;

2. smatra da Nacrt provedbene odluke Komisije nije u skladu s pravom Unije jer nije spojiv s ciljem Uredbe (EZ) br. 1829/2003, a on je, u skladu s općim načelima utvrđenima u Uredbi (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća ([25]), pružanje osnove za visoku razinu zaštite života i zdravlja ljudi, zdravlja i dobrobiti životinja te interesa okoliša i potrošača u pogledu genetski modificirane hrane i hrane za životinje, uz istovremeno jamčenje uspješnog funkcioniranja unutarnjeg tržišta;

3. traži od Komisije da povuče svoj nacrt provedbene odluke;

4. pozdravlja činjenicu da je Komisija u pismu zastupnicima od 11. rujna 2020. konačno uvidjela potrebu da se pri donošenju odluka o odobrenju genetski modificiranih organizama u obzir uzme održivost ([26]); međutim, duboko je razočaran zbog toga što je Komisija i dalje odobrava uvoz genetski modificirane soje ([27]) unatoč prigovorima Parlamenta i većine država članica;

5. poziva Komisiju da hitno nastavi s razvojem kriterija održivosti, uz potpuno sudjelovanje Parlamenta; poziva Komisiju da pruži informacije o tome kako će se taj postupak provesti i u kojem vremenskom okviru;

6. ponovno apelira na Komisiju da u obzir uzme obveze Unije na temelju međunarodnih sporazuma, kao što su Pariški klimatski sporazum, Konvencija UN-a o biološkoj raznolikosti i ciljevi UN-a za održivi razvoj; ponavlja svoj poziv da se nacrti provedbenih akata poprate obrazloženjem u kojem se objašnjava na koji način poštuju načelo „nenaošenja štete" ([28]);

([21]) International Service for the Acquisition of Agri-biotech Applications, „Global status of commercialized biotech/GM crops in 2017: Biotech Crop Adoption Surges as Economic Benefits Accumulate in 22 Year" („Globalno stanje komercijalnih biotehnoloških/genetski modificiranih usjeva 2017.: sve veće korištenje biotehnoloških usjeva nakon 22-godišnjeg ostvarenja koristi"), sažetak ISAAA-e br. 53 (2017., str. 16. i 21., http://www.isaaa.org/resources/publications/briefs/53/download/isaaa-brief-53-2017.pdf

([22]) https://www.isaaa.org/gmapprovaldatabase/event/default.asp?EventID=339&Event =DAS81419

([23]) Escobar, N., Tizado, E. J., zu Ermgassen, E.K.J., Löfgren, P., Börner, J., Godar, J., „Spatially-explicit footprints of agricultural commodities: Mapping carbon emissions embodied in Brazil's soy exports" („Prostorno određeni otisci poljoprivrednih proizvoda: Mapiranje ugljičnih emisija uzrokovanih izvozom soje iz Brazila"), Global Environmental Change, svezak 62, svibanj 2020., 102067, https://www.sciencedirect.com/science/article/pii/S0959378019308623

([24]) Rajão, R., Soares-Filho, B., Nunes, F., Börner, J., Machado, L., Assis, D., Oliveira, A., Pinto, L., Ribeiro, V., Rausch, L., Gibbs, H., Figueira, D., „The rotten apples of Brazil's agribusiness" („Gnjile jabuke brazilskog agrobiznisa"), Science, 17. srpnja 2020., svezak 369, broj 6501, str. 246-248, https://science.sciencemag.org/content/369/6501/246.

([25]) Uredba (EZ) br. 178/2002 Europskog parlamenta i Vijeća od 28. siječnja 2002. o utvrđivanju općih načela i uvjeta zakona o hrani, osnivanju Europske agencije za sigurnost hrane te utvrđivanju postupaka u područjima sigurnosti hrane (SL L 31, 1.2.2002., str. 1.).

([26]) https://tillymetz.lu/wp-content/uploads/2020/09/Co-signed-letter-MEP-Metz.pdf

([27]) https://webgate.ec.europa.eu/dyna/gm_register/gm_register_auth.cfm?pr_id=100

([28]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0005, stavak 102.

7. naglašava da se u izmjenama koje je Europski parlament usvojio 17. prosinca 2020. o Prijedlogu uredbe Europskog parlamenta i Vijeća o izmjeni Uredbe (EU) br. 182/2011 ([29]), a koje je Parlament usvojio kao temelj za pregovore s Vijećem, navodi da Komisija ne daje odobrenja za genetski modificirane organizme ako se kvalificirana većina država članica nije izjasnila za to; ustraje na tome da Komisija poštuje to stajalište i poziva Vijeće da hitno nastavi s radom i donese opći pristup o tom predmetu;

8. ponavlja svoj poziv Komisiji da ne odobrava genetski modificirane usjeve otporne na herbicide dok se zdravstveni rizici povezani s ostacima temeljito ne istraže na temelju pojedinačnih slučajeva, što zahtijeva potpunu procjenu ostataka od prskanja genetski modificiranih usjeva komplementarnim herbicidima, procjenu proizvoda njihove razgradnje i svih kombiniranih učinaka;

9. ponovno poziva Komisiju da u potpunosti integrira procjenu rizika primjene komplementarnih herbicida i njihovih ostataka u procjenu rizika genetski modificiranih biljaka otpornih na herbicide, bez obzira na to jesu li genetski modificirane biljke namijenjene uzgoju u Uniji ili uvozu u Uniju radi uporabe u hrani i hrani za životinje;

10. ponovno poziva Komisiju da ne odobrava uvoz nikakvih genetski modificiranih biljaka za uporabu u hrani ili hrani za životinje kod kojih je stvorena otpornost na aktivnu tvar u herbicidu koja nije odobrena za uporabu u Uniji;

11. pozdravlja najavu zakonodavnog prijedloga Komisije o mjerama za sprečavanje ili ograničenje stavljanja na tržište EU-a proizvoda povezanih s krčenjem ili degradacijom šuma; u međuvremenu, s obzirom na hitnost rješavanja pitanja krčenja šuma u području Amazonije, Cerrada i Gran Chaca i činjenicu da potražnja EU-a za genetski modificiranom sojom doprinosi krčenju šuma u toj regiji, poziva Komisiju da odmah obustavi uvoz genetski modificirane soje uzgojene u Brazilu i Argentini, i pritom po potrebi primjeni članak 53. Uredbe (EZ) br. 178/2002, dok se ne uspostave učinkoviti pravno obvezujući mehanizmi za sprečavanje stavljanja na tržište EU-a proizvoda povezanih s krčenjem šuma i povezanim kršenjima ljudskih prava;

12. ponovno poziva na provedbu europske strategije za proizvodnju i opskrbu bjelančevinama biljnog podrijetla ([30]), koja bi Uniji omogućila manju ovisnost o uvozu genetski modificirane soje te stvaranje kraćih prehrambenih lanaca i regionalnih tržišta;

13. nalaže svojem predsjedniku da ovu Rezoluciju proslijedi Vijeću i Komisiji te vladama i parlamentima država članica.

([29]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0364.
([30]) Usvojeni tekstovi, P9_TA(2020)0005, stavak 64.